

Třídění příjmů a výdajů souvisejících se zajišťováním dopravní obslužnosti územními samosprávnými celky

Zákonem č. 194/2010 Sb., veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů je **dopravní obslužnost** vymezena jako „zabezpečení dopravy po všechny dny v týdnu především do škol a školských zařízení, k orgánům veřejné moci, do zaměstnání, do zdravotnických zařízení poskytujících základní zdravotní péči a k uspokojení kulturních, rekreačních a společenských potřeb, včetně dopravy zpět, přispívající k trvale udržitelnému rozvoji územního obvodu.¹“

Podle předmětného zákona „kraje a obce ve své samostatné působnosti stanoví rozsah dopravní obslužnosti a zajišťují dopravní obslužnost veřejnými službami v přepravě cestujících veřejnou drážní osobní dopravou a veřejnou linkovou dopravou a jejich propojením“.²

Pro zajištění dopravní obslužnosti může **obec nebo kraj** (dále jen „objednatel“) **uzavřít smlouvu o veřejných službách v přepravě cestujících s dopravci** (provozovatel dopravy podle jiných právních předpisů), nebo poskytovat služby v přepravě cestujících sám³. Na základě uzavřené smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících **přísluší dopravci za poskytované veřejné služby kompenzace** v rozsahu stanoveném ve smlouvě. **Kompenzace je poskytována z rozpočtu objednatele**. Kompenzace je tedy **poskytována k pokrytí nákladů vzniklých dopravci při plnění závazků veřejné služby**, jejímž příjemcem jsou fyzické osoby, nikoliv objednatel.

A. Zatřídění výdajů souvisejících s poskytováním kompenzací dopravcům

Do konce roku 2021 byly výdaje související s kompenzacemi dopravcům za poskytované veřejné služby v přepravě cestujících **zatřídovány na položku 5193 - Výdaje na dopravní obslužnost a paragrafy 2292 až 2295 (Dopravní obslužnost)**. Druhé zatřídění výdajů na dopravní obslužnost v rámci výdajů na nákupy nebylo zcela přesné, protože tento **druh výdaje (kompenzace nákladů dopravci za poskytnutí veřejné služby v přepravě cestujících) odpovídá definici transferu⁴**, kdy objednatel není příjemcem veřejné služby, ale tímto příjemcem jsou fyzické osoby, občané.

S účinností k 1. lednu 2022 byla provedena úprava vyhlášky o rozpočtové skladbě spočívající v odstranění položky 5193 - Výdaje na dopravní obslužnost. Od tohoto okamžiku jsou **výdaje související s poskytováním kompenzací dopravcům zařazovány mezi transfery**, kdy příslušná **výdajová položka je zvolena podle druhu příjemce poskytnuté kompenzace**. V případě **nefinanční obchodní korporace (např.**

¹ § 2 zákona č. 194/2010 Sb., veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

² § 3 odst. 1 zákona č. 194/2010 Sb., veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³ § 8 odst. 1 zákona č. 194/2010 Sb., veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Bod 75 Vymezení některých pojmů v Pokynu k postupu podle vyhlášky ministerstva financí č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě (verze od 31. 3. 2022).

dopravce, který je akciovou společností) bude předmětný výdaj zaříděn na položku 5213 - Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelům - právnickým osobám a paragraf 2292 - Dopravní obslužnost veřejnými službami – linková nebo 2294 - Dopravní obslužnost veřejnými službami – drážní, případně paragraf 2295 - Dopravní obslužnost veřejnými službami – smíšená.

Schéma zařídění výdajů souvisejících s poskytováním kompenzací dopravcům je uvedeno pro přehlednost v příloze.

B. Zařídění peněžních převodů jiným obcím a krajům na zajištění dopravní obslužnosti a zařídění přijetí peněžních prostředků od soukromoprávních osob na zajištění dopravní obslužnosti

V případě převodů peněžních prostředků jiným krajům nebo obcím, které pro ně zajišťují dopravní obslužnost na základě smluv o spolupráci a požadují po nich úhradu výdajů nebo jejich části, které kraje nebo obce na tento účel vynaložily, se z pohledu rozpočtu jedná o transfer.

Příslušný převod peněžních prostředků je zaříděn na položku 5321 - Neinvestiční transfery obcím nebo položku 5323 - Neinvestiční transfery krajům a příslušný paragraf pro dopravní obslužnost. Přijetí peněžních prostředků územním samosprávným celkem zajišťujícím dopravní obslužnost je zaříděno na položku 4121 - Neinvestiční přijaté transfery od obcí nebo 4122 - Neinvestiční přijaté transfery od krajů.

Schéma zařídění peněžních převodů jiným obcím a krajům na zajištění dopravní obslužnosti je uvedeno pro přehlednost v příloze.

Přijetí peněžních prostředků určených na zajištění dopravní obslužnosti územním samosprávným celkem od soukromoprávních osob je zaříděno na položku 2321 - Přijaté peněžité neinvestiční dary⁵ a paragraf 2292 - Dopravní obslužnost veřejnými službami – linková nebo 2294 - Dopravní obslužnost veřejnými službami – drážní, případně paragraf 2295 - Dopravní obslužnost veřejnými službami – smíšená.

C. Zařídění peněžních převodů krajům na zajištění dopravní obslužnosti prostřednictvím zřízené příspěvkové organizace (PO), která uzavírá smlouvy s dopravci jménem kraje

(jedná se o převody Olomouckému a Středočeskému kraji, a to za předpokladu, že daný postup je v souladu s právními předpisy)

Příspěvková organizace zřízená Olomouckým nebo Středočeským krajem uzavírá s dopravci a s územními samosprávnými celky smlouvy v souvislosti se zajištěním dopravní obslužnosti, a to jménem kraje (zřizovatele). Obce a kraje

⁵ Tato položka v současné době nejlépe vystihuje podstatu dané transakce, kdy se jedná o přijetí transferu od soukromoprávní osoby. K tomuto závěru bylo také přistoupeno s ohledem na obsahové vymezení položky 4151 – Neinvestiční přijaté transfery od cizích států, ve kterém je mimo jiné uvedeno, že transfery od cizích fyzických a podnikatelských právnických osob se považují za finanční dary a patří na položku 2321. Obdobně je tomu v případě odstavce 3 obsahové náplně položky 4152 - Neinvestiční přijaté transfery od mezinárodních organizací a některých zahraničních orgánů a právnických osob.

převádějí peněžní prostředky na zajištění dopravní obslužnosti **prostřednictvím zřízené PO do rozpočtu kraje**, který následně tyto peněžní prostředky poskytne zřízené PO na zajištění dopravní obslužnosti formou příspěvku na provoz, který zařídí na položku **5331 - Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím**. Jedná o příspěvek na provoz podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Převody peněžních prostředků na zajištění dopravní obslužnosti na základě smluv o spolupráci uzavíraných mezi územními samosprávnými celky **jsou transferem**, a to i v případě, kdy smlouva o spolupráci je uzavírána prostřednictvím zřízené PO jménem kraje. Tato skutečnost je pro posouzení předmětné ekonomické transakce irelevantní.

V případě **transferů se prostředníkem** rozumí **subjekt, „jemuž poskytovatel částku transferu poukáže nebo jinak předá s tím, aby ji poukázal nebo jinak předal příjemci, případně mu též pošle nebo předá související dokumenty s tím, aby je příjemci rovněž poslal nebo předal (podklad uzavřené smlouvy mezi kraji nebo mezi obcí a krajem o zajištění dopravní obslužnosti). Prostředník o právech a povinnostech příjemce souvisejících s transferem nerozhoduje a pouze plní příkaz poskytovatele k předávání peněžních částek a dokumentů. Poskytovatel ani příjemce při zařazování transferu na položku a paragraf rozpočtové skladby neberou skutečnost, že transfer je poskytován přes prostředníka, v úvahu⁶**. Z uvedeného vyplývá, že PO je v postavení „prostředníka“ transferu, protože obdržené peněžní prostředků od obcí nebo krajů pouze přeposílá zřizovateli (kraj).

Pro zařídění **výdaje na straně obce nebo kraje** v souvislosti s převodem peněžních prostředků na zajištění dopravní obslužnosti kraji prostřednictvím zřízené PO se použije položka **5323 - Neinvestiční transfery krajům**. Kraj, jehož zřízená PO zajišťuje dopravní obslužnost, **příjem zařídí na položku 4121 - Neinvestiční přijaté transfery od obcí** (převod peněžních prostředků od obce) **nebo 4122 - Neinvestiční přijaté transfery od krajů** (převod peněžních prostředků od kraje). Tyto položky jsou použity i v případě časového nesouladu mezi výdajem na straně obce nebo kraje a příjmem na straně kraje, jehož PO zajišťuje dopravní obslužnost, tedy rozpočtová konsolidace může být provedena pouze jednostranně v jednotlivých měsících v důsledku časového nesouladu.

Pokud **obec nebo kraj** zajišťující dopravní obslužnost je **příjemcem peněžitého plnění** na zajištění dopravní obslužnosti **od PO zřízené jiným krajem za tímto účelem**, přestože PO předmětné peněžní prostředky obdržela např. v rámci příspěvku na provoz od zřizovatele, zařídí **obec nebo kraj** přijetí peněžních prostředků na položku **4122 - Neinvestiční přijaté transfery od krajů**. V tomto případě bude provedena rozpočtová konsolidace pouze jednostranně.

Schéma zařídění peněžních převodů krajům na zajištění dopravní obslužnosti prostřednictvím zřízené příspěvkové organizace (PO), která uzavírá smlouvy s dopravci jménem kraje, je uvedeno pro přehlednost v příloze.

⁶ Odstavec 36 Obecných zásad vztahujících se k třídění příjmů, výdajů a financujících položek v Pokynu k postupu podle vyhlášky ministerstva financí č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě (verze od 31. 3. 2022).

D. Zatřídění vyúčtování kompenzací poskytovaných dopravcům a vyúčtování peněžních převodů jiným obcím a krajům na zajištění dopravní obslužnosti

V případě **vrácení nespotřebovaných peněžních prostředků dopravcem** (poskytnutá kompenzace nákladů dopravci za poskytnutí veřejné služby v přepravě cestujících), **případně obcí nebo krajem** (peněžní převody obcím a krajům na základě smluv o spolupráci za účelem zajištění dopravní obslužnosti) se jedná o **vratku transferů**⁷. **Předmětné vratky transferů budou vždy zatříděny na příslušný paragraf 2292 až 2295 (Dopravní obslužnost)**. V tomto případě se **nepoužije paragraf 6402 - Finanční vypořádání**, protože se nejedná o finanční vypořádání podle rozpočtových pravidel a pro správné vyčíslení peněžních toků souvisejících s dopravní obslužností je nezbytné zvolit paragraf dopravní obslužnosti.

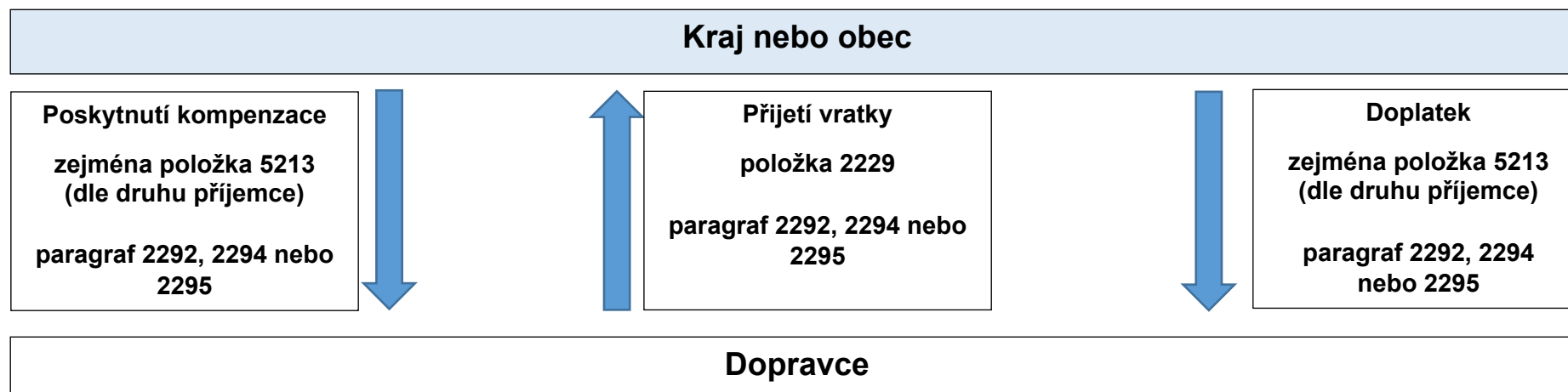
Přijetí vratky od dopravce se zatřídí na **položku 2229 - Ostatní přijaté vratky transferů a podobné příjmy**. Přijetí vratky od územního samosprávného celku se zatřídí na **položku 2223 - Příjem z finančního vypořádání mezi kraji, obcemi a dobrovolnými svazky obcí** (mezi kraji a mezi krajem a obcí) **nebo položku 2226 - Příjem z finančního vypořádání mezi obcemi a dobrovolnými svazky obcí** (mezi obcemi).

Odeslání vratky územnímu samosprávnému celku se zatřídí na **položku 5366 - Výdaje z finančního vypořádání mezi krajem a obcemi** (mezi kraji a mezi krajem a obcí) **nebo položku 5367 - Výdaje z finančního vypořádání mezi obcemi** (mezi obcemi). **Odeslání vratky soukromoprávní osobě** se zatřídí na **položku 5902 - Ostatní výdaje z finančního vypořádání**.

Doplatek bude zatříděn na **výdajové položce určené pro poskytnutí transferu**, tedy položce, na které byly původně zatříděny poskytnutá kompenzace dopravci (**např. položka 5213 - Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelům - právnickým osobám**) nebo převod peněžních prostředků jiným obcím a krajům na zajištění dopravní obslužnosti (**položka 5321 - Neinvestiční transfery obcím nebo položka 5323 - Neinvestiční transfery krajům**). **Přijetí doplatku** od územního samosprávného celku se zatřídí na **položce určené pro přijetí transferu**, na které bylo původně zatříděno **přijetí peněžních na zajištění dopravní obslužnosti** od obce nebo kraje. **Doplatek** bude vždy zatříděn na příslušném **paragrafu 2292 až 2295 (Dopravní obslužnost)**.

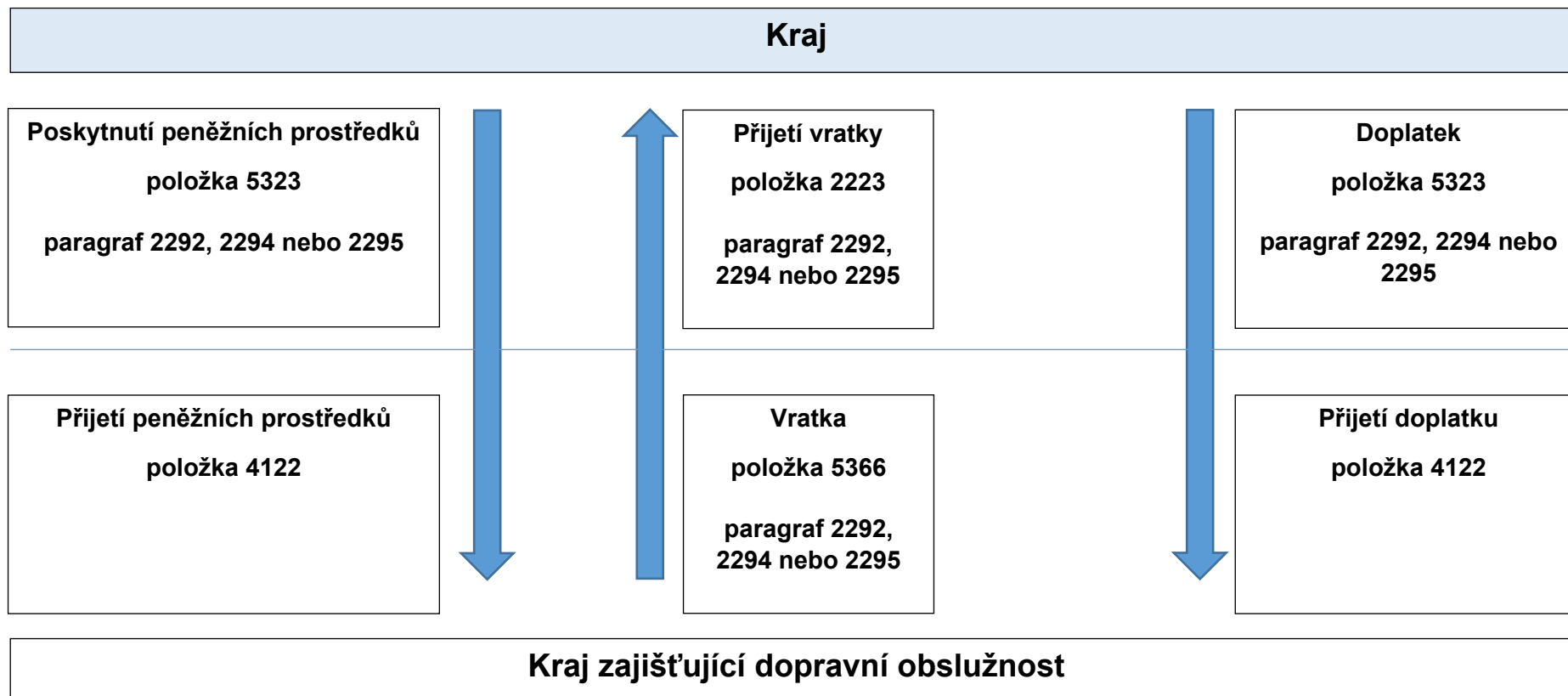
Schéma zatřídění vyúčtování kompenzací poskytovaných dopravcům a vyúčtování peněžních převodů jiným obcím a krajům na zajištění dopravní obslužnosti je uvedeno pro přehlednost v příloze, a to vždy ke každému případu uvedenému pod písmeny A až C.

⁷ Pokud dojde k vratce transferu v roce poskytnutí transferu, jedná se o kompenzační peněžní operaci na straně poskytovatele i příjemce transferu, tedy dojde ke snížení výdajové (poskytovatel transferu) nebo příjmové (příjemce transferu) položky rozpočtové skladby.

A. Zatřídění výdajů souvisejících s poskytováním kompenzací dopravcům

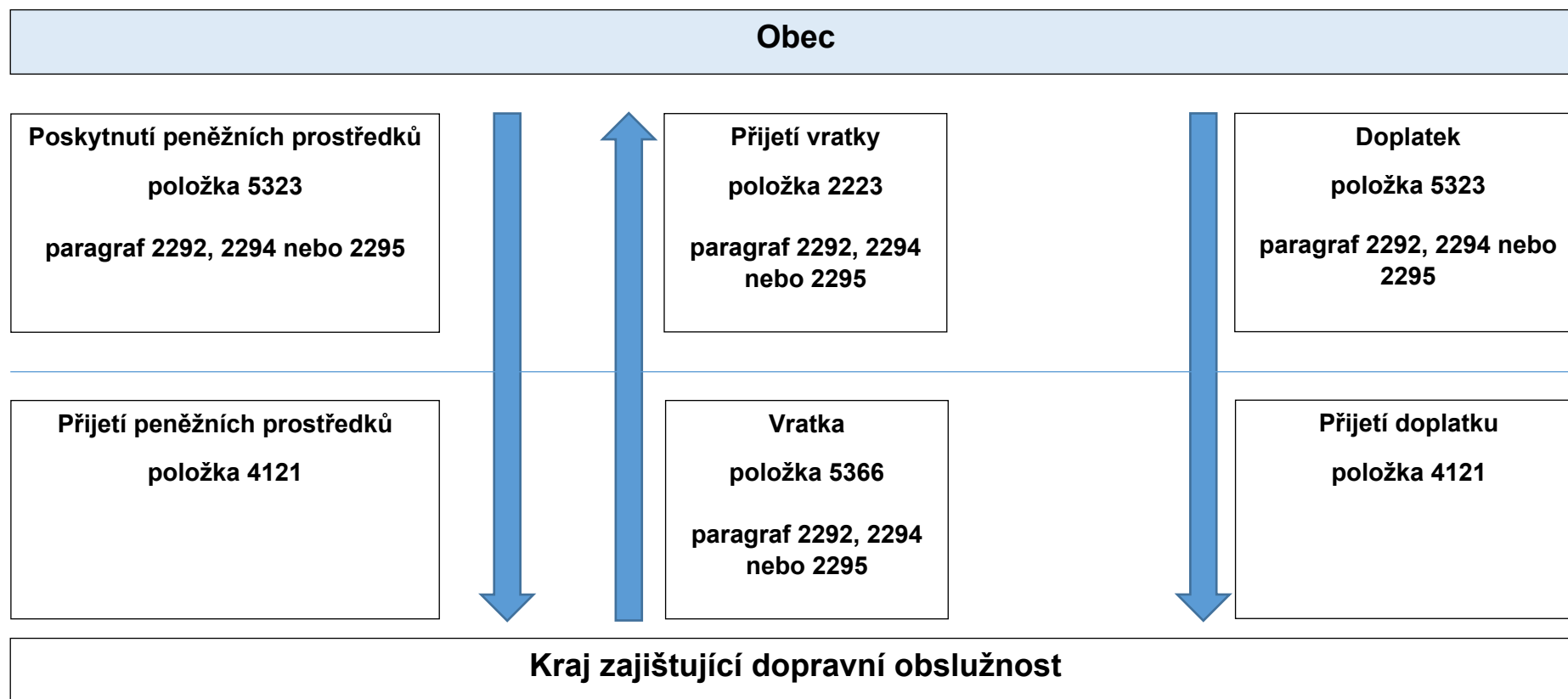
B. Zatřídění peněžních převodů jiným obcím a krajům na zajištění dopravní obslužnosti⁸

B.1 Peněžní převody mezi kraji na zajištění dopravní obslužnosti

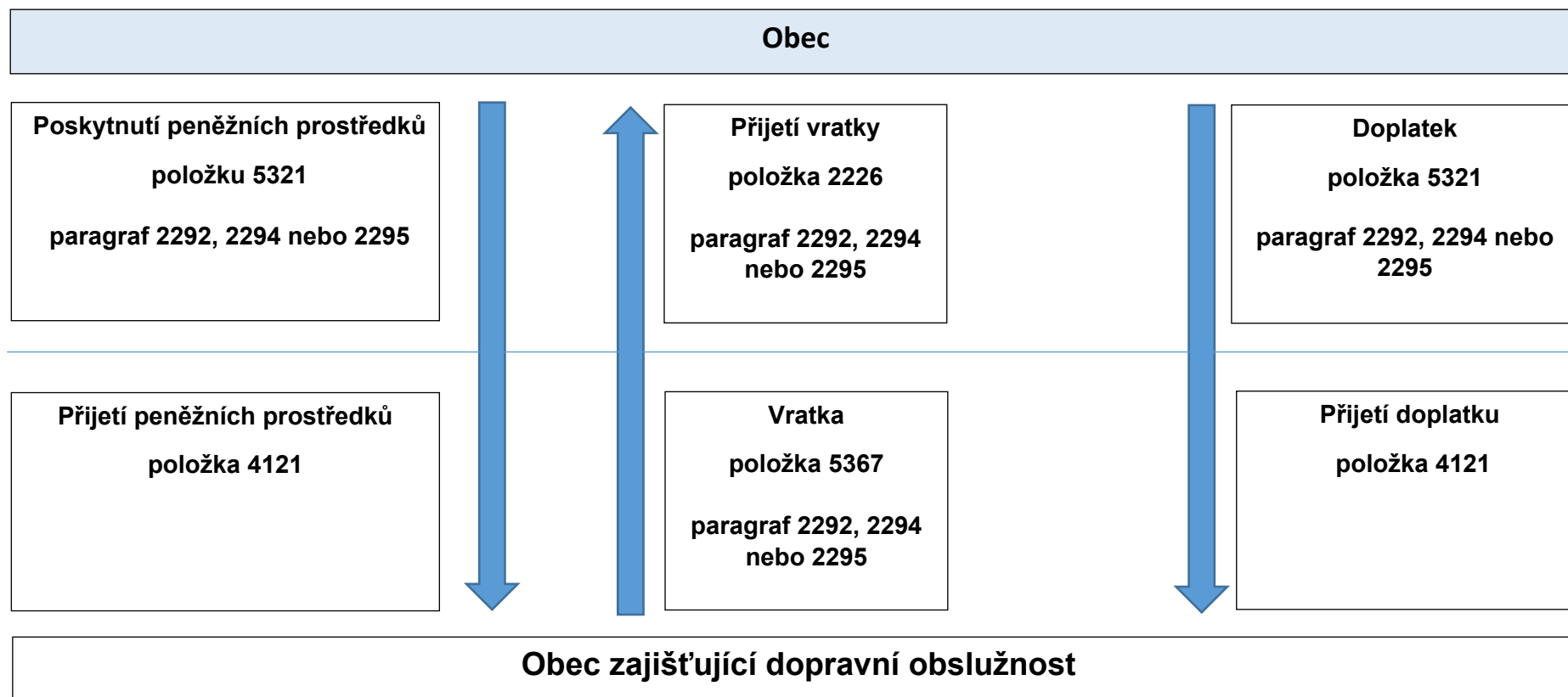

⁸ V uvedených případech může nastat situace, kdy dojde k vzájemnému zápočtu převodů peněžních prostředků na zjištění dopravní obslužnosti mezi jednotlivými subjekty, kdy je následně uhrazen pouze případný rozdíl po provedeném zápočtu.

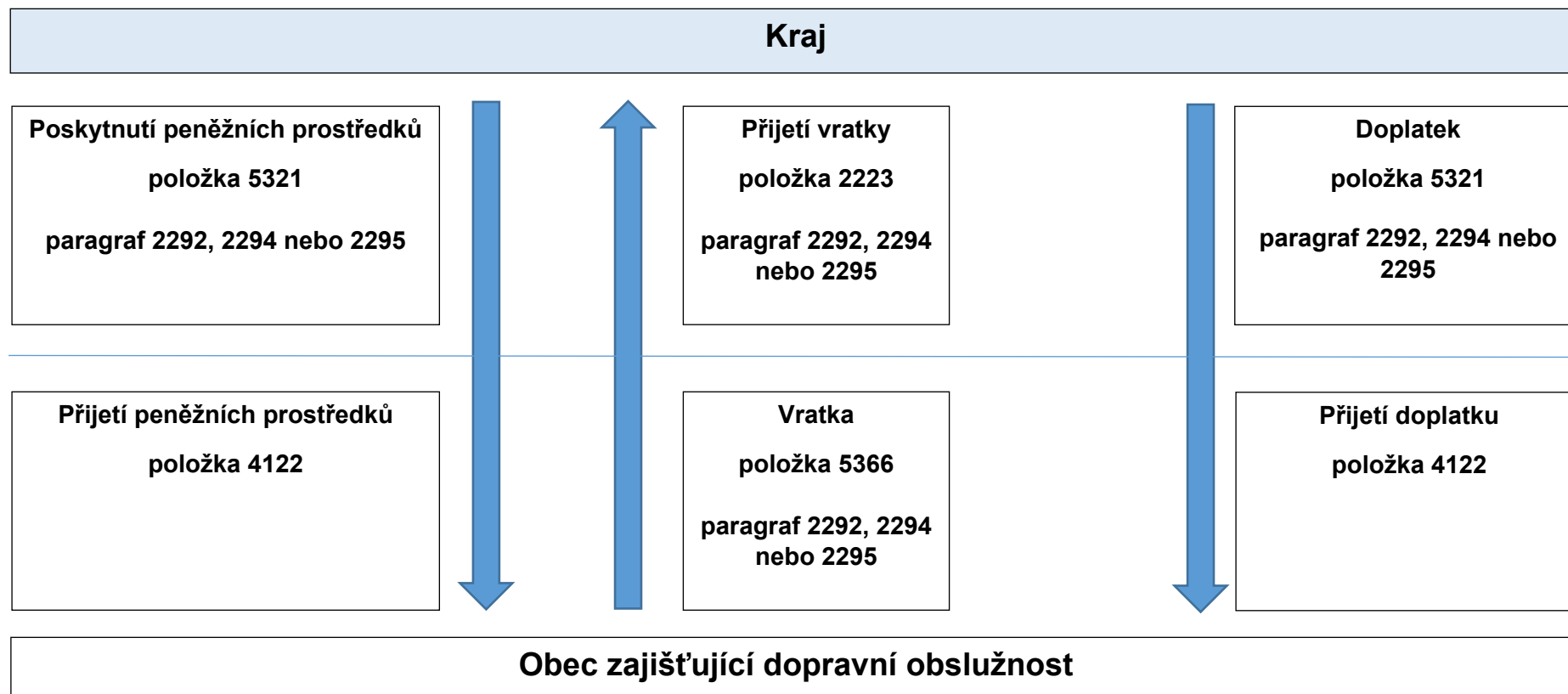
B.2 Peněžní převody mezi obcí a krajem na zajištění dopravní obslužnosti

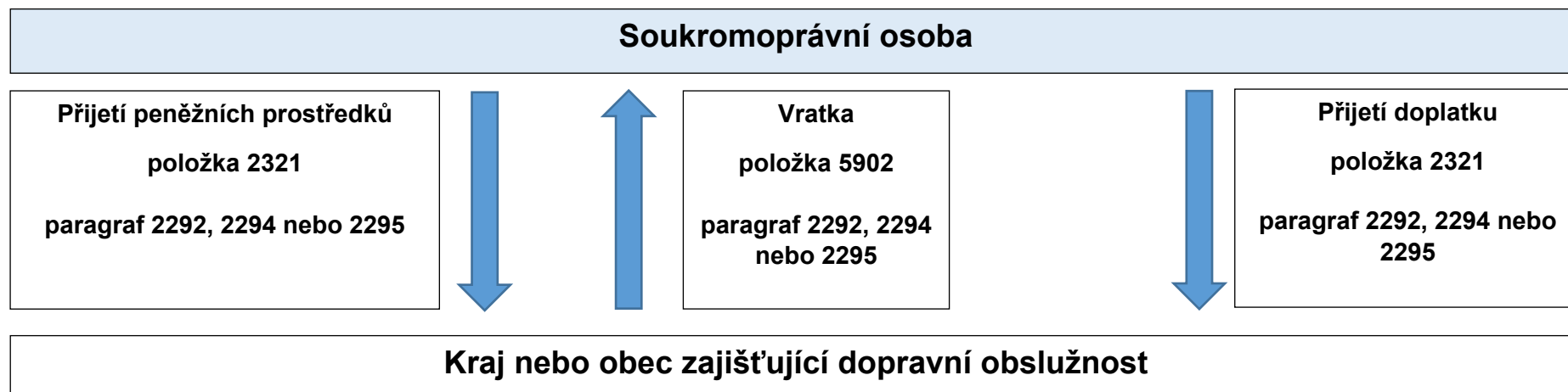
B.3 Peněžní převody mezi obcemi na zajištění dopravní obslužnosti

B.4 Peněžní převody mezi krajem a obcí na zajištění dopravní obslužnosti (pokud by daná situace nastala)

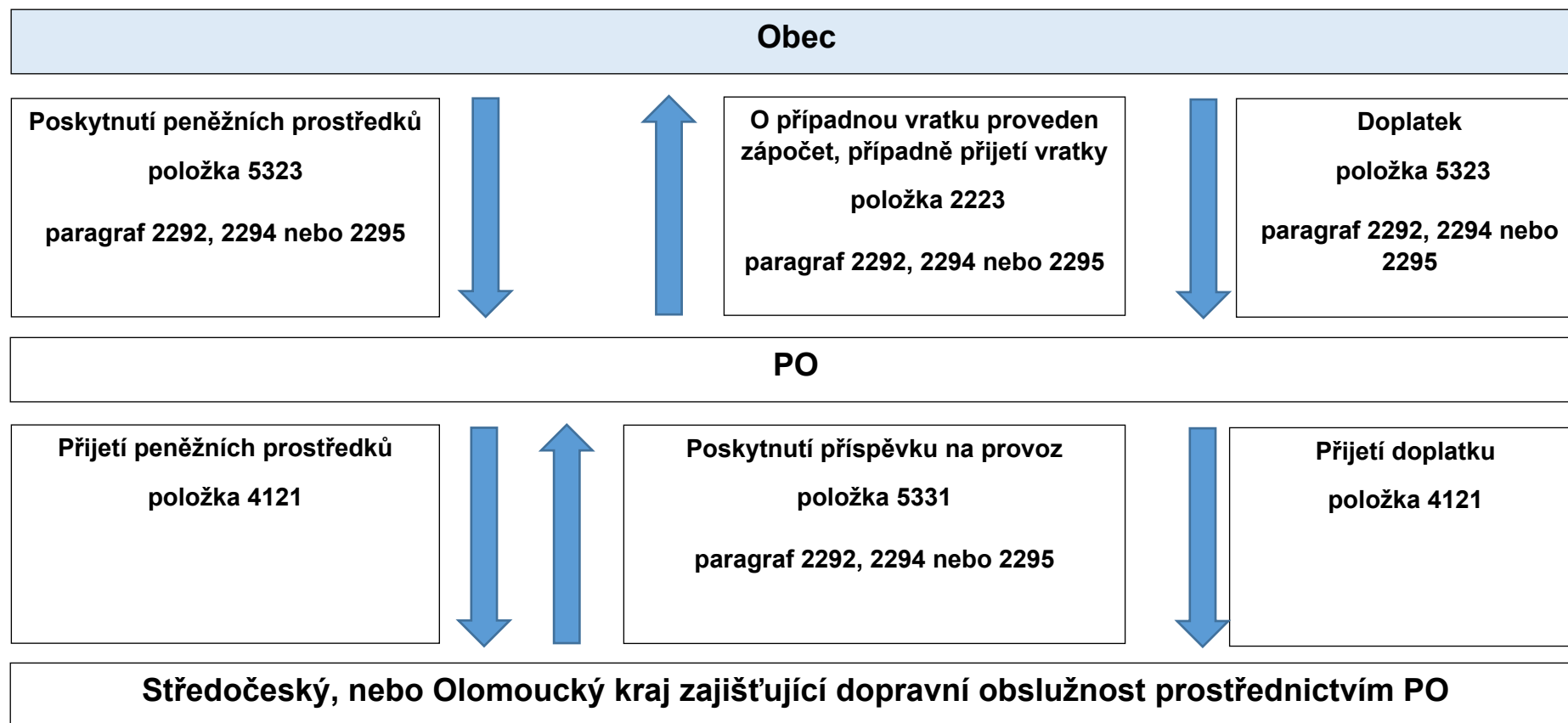

B.5 Peněžní převody mezi soukromoprávní osobou a krajem nebo obcí na zajištění dopravní obslužnosti

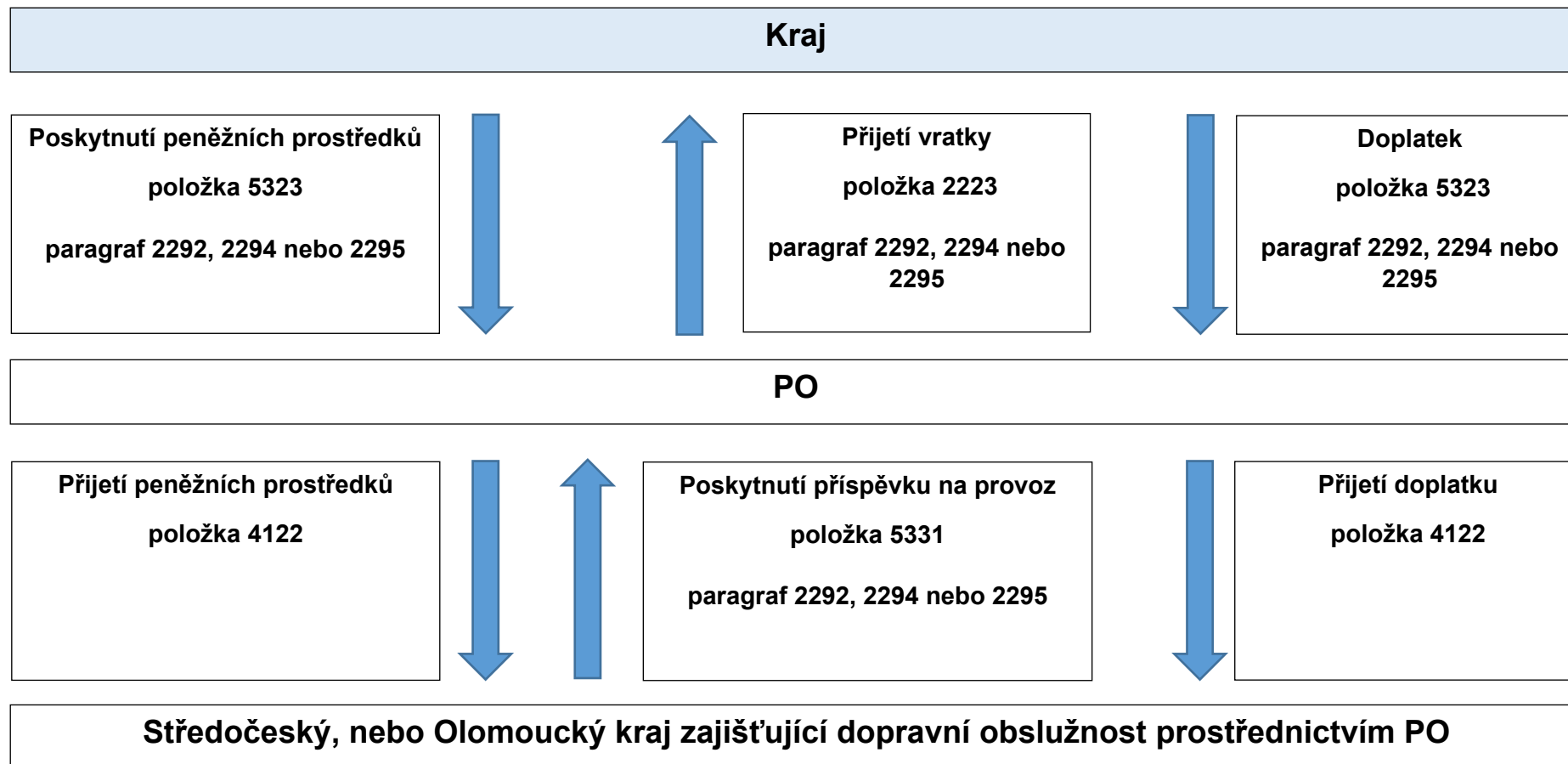

C. Zatřídění peněžních převodů Středočeskému a Olomouckému kraji na zajištění dopravní obslužnosti prostřednictvím zřízené příspěvkové organizace (PO), která uzavírá smlouvy s dopravci jménem kraje

C.1 Peněžní převody mezi obcí a Středočeským, nebo Olomouckým krajem na zajištění dopravní obslužnosti

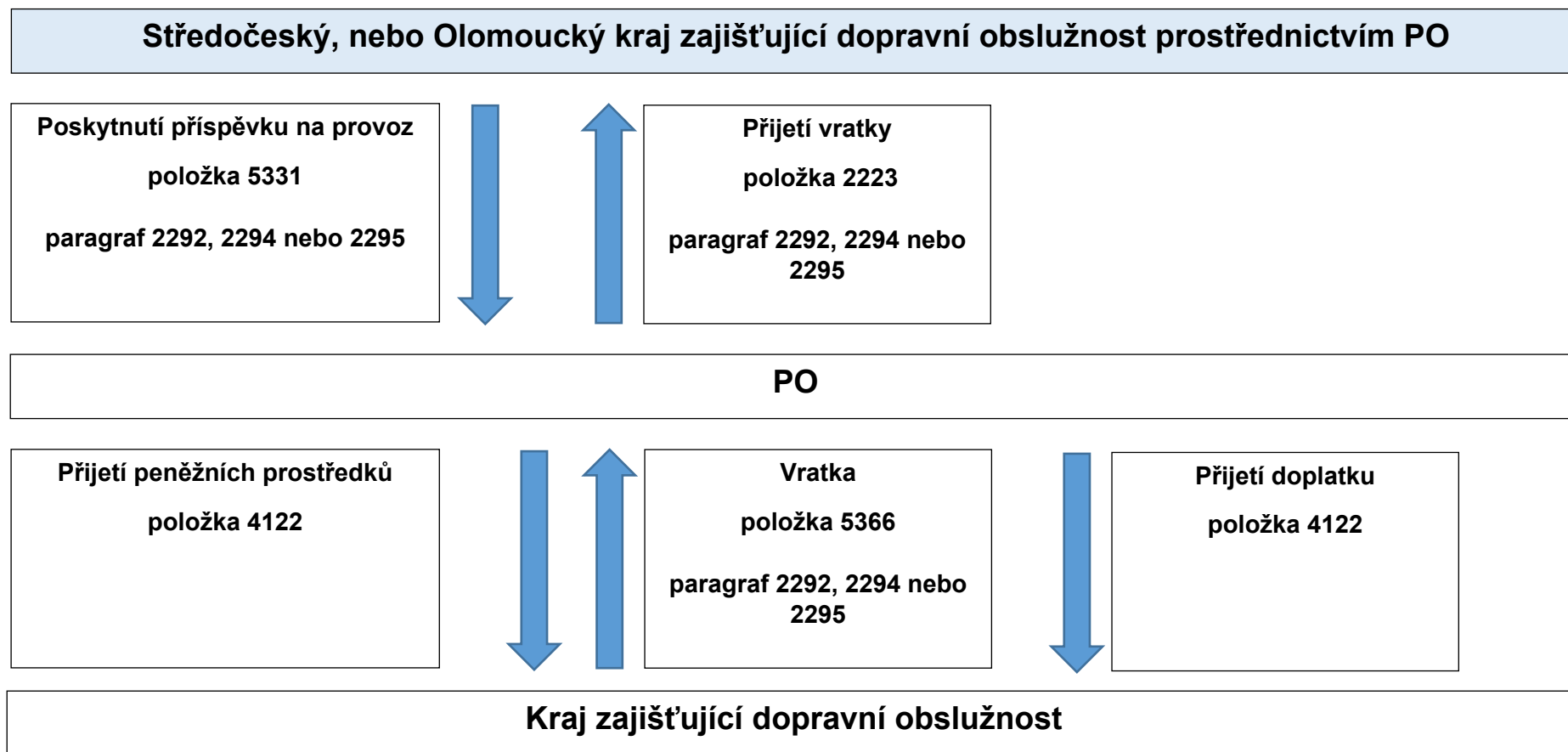

C.2 Peněžní převody mezi jiným krajem a Středočeským, nebo Olomouckým krajem na zajištění dopravní obslužnosti⁹

⁹ V případě Středočeského kraje je proveden vždy zápočet převodů peněžních prostředků mezi kraji na zajištění dopravní obslužnosti a následně je uhrazen pouze případný rozdíl po provedeném zápočtu.

C.3 Peněžní převody mezi Středočeským, nebo Olomouckým krajem a jiným krajem na zajištění dopravní obslužnosti⁹

C.4 Peněžní převody mezi soukromoprávní osobou a Středočeským krajem na zajištění dopravní obsluhy

